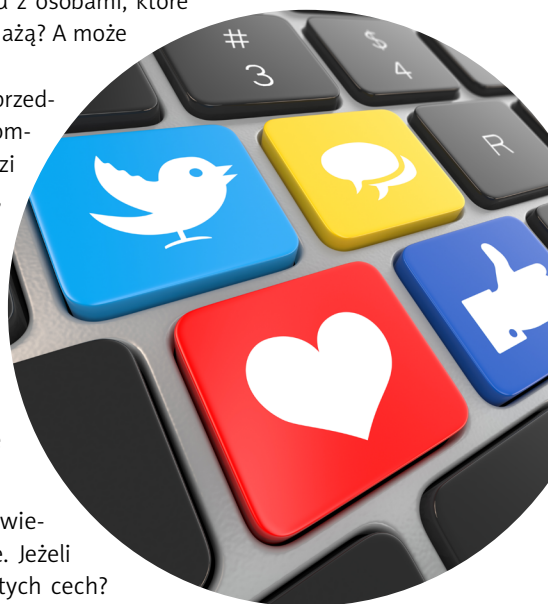

Zajmijmy się na wstępie słowem **przedsiębiorczość**. Z czym ono się kojarzy? Po prostu z osobami, które prowadzą własną działalność gospodarczą? Czy z osobami zajmującymi się handlem, sprzedają? A może z osobami, które charakteryzują się tą kompetencją?

Idąc za definicją przedsiębiorczości – jest to zespół cech i umiejętności. Jestem zdania, że przedsiębiorczości może nauczyć się każdy. Słowo *nauczyć się* jest tutaj kluczem, nie jest to kompetencja wrodzona, ale taka, której człowiek uczy się przez całe życie. Nauka nie przychodzi łatwo, przedsiębiorczość jako kompetencję można by rozłożyć na trzy czynniki. Są to: wiedza, umiejętności i postawa.

- Po pierwsze: **wiedza**. A o czym? Może to być wiedza, jak zachować się w danej sytuacji zaczerpnięta z artykułów, poradników, bloga bądź też zdobyta podczas rozmów kularowych. Można ją też uzyskać podczas wykładów, czytania krótkich prezentacji na temat tego, kto jest osobą przedsiębiorczą, co znaczy być osobą przedsiębiorczą oraz jaki zespół umiejętności składa się na przedsiębiorczość. Wreszcie wiedza o tym, czym w ogóle jest przedsiębiorczość i z czym taka kompetencja się wiąże oraz jakie efekty może dać przedsiębiorczość.
- Po drugie: **umiejętności**. Tak naprawdę chodzi o umiejętność zastosowania swojej wiedzy – wiem, czym jest przedsiębiorczość, i mogę tę wiedzę zastosować w praktyce. Jeżeli wiem, jakie cechy składają się na przedsiębiorczość, to jak bardzo dbam o rozwój tych cech? W jakim stopniu ćwiczę je w praktyce? Jeżeli wiem, jakie efekty może przynieść przedsiębiorczość, to czy mam umiejętność samoobserwacji i obserwuję siebie w różnych momentach, przyglądając się, czy wykorzystane przeze mnie umiejętności dają te efekty?
- Po trzecie: **postawa**. Przede wszystkim stosunek do czegoś lub do kogoś. Warto odpowiedzieć sobie na pytania: jaki mam stosunek do siebie samego? Jak dalece akceptuję siebie? Jak bardzo przyglądam się sobie? W jakim stopniu rozwijam siebie i stawiam sobie wyzwania?
Stosunek wobec kogoś obejmuje ważną cechę w przedsiębiorczości, którą jest komunikatywność, a więc to, w jakim stopniu potrafię porozumieć się z kimś, na ile potrafię nawiązać relacje z drugą osobą tak, aby sytuacja czy działanie się rozwijało? Jak bardzo potrafię wpływać na ludzi po to, żeby zmieniać okoliczności? W jakim stopniu mam potrzebę i chęć do działania oraz do załatwiania pewnych spraw po to, aby osiągnąć oczekiwany efekt?

Być przedsiębiorczym – czyli jakim?

To tylko wstęp do przedsiębiorczości, a jednak niezwykle ważny, ponieważ to, jacy jesteśmy, wpływa na nasze funkcjonowanie, codzienne działania w życiu osobistym i zawodowym. Przedsiębiorczość, biorąc pod uwagę aktualne wymagania rynku pracy, jest zespołem cech niezwykle pożądanym przez pracodawcę. Jest ona również niezwykle pożądana przez same osoby zainteresowane. Chcemy być bardziej przedsiębiorczy, ponieważ to wpływa na lepsze efekty naszego działania, większą skuteczność, przyspieszenie załatwianych spraw. Dzięki przedsiębiorczości czujemy, że mamy wpływ na własne życie, jesteśmy za nie odpowiedzialni, bierzemy sprawy w swoje ręce, podejmujemy samodzielne decyzje. To wpływa pozytywnie na nasze samopoczucie, jesteśmy aktywni, a to z kolei budzi w nas kolejne cechy i umiejętności, takie jak zdolność do podejmowania ryzyka, otwartość na zmiany, proaktywność.

Symbolem obecnych czasów nie jest powiedzenie „Znajdź wymarzoną pracę”, ale „Zachowuj się w taki sposób, aby wymarzona praca znalazła ciebie”. To oznacza, że korzystając z dobrodziejstw social media, powinniśmy wychodzić z inicjatywą również w Internecie i prezentować siebie z jak najlepszej strony, wychodząc z informacją o naszych osiągnięciach, dokonaniach, projektach, wyróżnieniach, nagrodach, wolontariacie, doświadczeniach i zadaniach, jakie realizowaliśmy. Tego nie domyśli się pracodawca, on musi o tym gdzieś przeczytać lub dowiedzieć się tego od nas. Osoba przedsiębiorcza zdecydowanie wie, jakie to ma znaczenie.

Jak stać się osobą przedsiębiorczą?

To pytanie zadaje sobie wiele osób. Poziom przedsiębiorczości u każdego człowieka jest inny, częściowo zależy on od naszego wychowania i tego, jaki wzór mieliśmy w naszych rodzicach, a częściowo od naszych cech indywidualnych i charakteru, od tego jaki mamy wpływ na siebie – czy jesteśmy bardziej wewnątrz- czy zewnątrzsterowni.

wewnątrzsterowność – osoby z tą orientacją są przekonane, że możliwości ich rozwoju zarówno osobistego, jak i zawodowego zależą od nich samych. Jeżeli czujemy w dużym stopniu wewnątrzsterowność, będziemy uważać, że wiele spraw zależy od nas i od naszego działania.

zewnątrzsterowność – osoby z tą orientacją są przekonane, że możliwości ich rozwoju zarówno osobistego, jak i zawodowego zależą od czynników zewnętrznych, przesądów i przypadków. Jeżeli w dużym stopniu czujemy się zewnątrzsterowni, będziemy uzależniać nasze decyzje od tego, czy innym się one podobają bardziej czy mniej, i co pomyślą, kiedy takie decyzje podejmiemy. Nasze działania są wtedy uzależnione od samopoczucia i humoru innych. W efekcie nasze samopoczucie podczas podejmowania decyzji jest gorsze, czujemy się bardziej bezradni, co wzmaga niepewność, czy to, co robimy, jest faktycznie właściwe i słuszne. Uzależniamy się od innych, a to nie jest ani zdrowe, ani korzystne przy podnoszeniu przedsiębiorczości.

Od czego zacząć i jak pielęgnować u siebie przedsiębiorczość?

Przede wszystkim należy zrobić listę swoich mocnych i słabych stron. Taki research jest niezwykle potrzebny, aby wiedzieć, z którego miejsca startujemy i jakimi umiejętnościami dysponujemy.

Poznanie samego siebie jest istotnym elementem przy konstruowaniu dokumentów aplikacyjnych, wyznaczaniu celu zawodowego czy poszukiwaniu pracy.

Z pewnością wielokrotnie zastanawiałeś się, dlaczego ludzie tak się między sobą różnią. Jednym wszystko przychodzi łatwo, a inni muszą się ciężko napracować, by cokolwiek osiągnąć.

Niektórzy studenci świetnie sobie radzą po uzyskaniu dyplomu. Zdobywają wymarzoną pracę, mają pomysł na własny biznes, a przy tym w doskonały sposób potrafią połączyć życie zawodowe z osobistym. Z kolei inni wciąż czegoś szukają, często zmieniają stanowiska pracy, poszukują miejsca zaczepienia, które w krótkim czasie opuszczają, twierdząc, że nie odpowiadała im kultura organizacyjna firmy, bądź po prostu nie dogadywali się z kolegami i koleżankami z pracy. Otrzymując wymarzoną pracę, jesteśmy gotowi do spędzania w niej większości z naszego czasu w ciągu dnia, dlatego też warto byłoby przyjrzeć się sobie, swojej osobowości, mocnym stronom i atutom, by móc jak najlepiej funkcjonować w odpowiednim dla nas środowisku pracy.

W tym celu można postużyć się poniższymi kartami pracy.

Pracując nad nimi, zaznacz na skali od 0 do 5 stopień opanowania poszczególnych umiejętności. Po zakończeniu możesz przyjrzeć się zaznaczonym umiejętnościom i stwierdzić, które w większym bądź w mniejszym stopniu będą wspierać Twoją przedsiębiorczość.

Karta pomocnicza 1

Postaraj się dokonać własnej oceny na podstawie podanych niżej cech, spróbuj ustosunkować się do nich w skali od 0 do 5.

cecha/umiejętność	stopień opanowania
Proaktywność	0 1 2 3 4 5
Umiejętność twórczego myślenia	0 1 2 3 4 5
Ambicja	0 1 2 3 4 5
Koncentracja uwagi	0 1 2 3 4 5
Komunikatywność	0 1 2 3 4 5
Asertywność	0 1 2 3 4 5
Umiejętność pracy w zespole	0 1 2 3 4 5
Samodzielność	0 1 2 3 4 5
Odpowiedzialność	0 1 2 3 4 5
Podejmowanie ryzyka	0 1 2 3 4 5
Odwaga	0 1 2 3 4 5
Perfekcjonizm	0 1 2 3 4 5
Wyobraźnia	0 1 2 3 4 5
Kreatywność	0 1 2 3 4 5
Sumienność	0 1 2 3 4 5
Zorganizowanie	0 1 2 3 4 5
Spontaniczność	0 1 2 3 4 5

cecha/umiejętność	stopień opanowania
Optymizm	0 1 2 3 4 5
Umiejętność słuchania	0 1 2 3 4 5
Poczucie humoru	0 1 2 3 4 5
Ostrożność	0 1 2 3 4 5
Organizowanie pracy innym	0 1 2 3 4 5
Inicjatywa	0 1 2 3 4 5
Automotywacja	0 1 2 3 4 5
Kierowanie innymi	0 1 2 3 4 5
Elastyczność	0 1 2 3 4 5
Przywództwo	0 1 2 3 4 5
Empatia	0 1 2 3 4 5
Umiejętności analityczne	0 1 2 3 4 5
Obowiązkowość	0 1 2 3 4 5
Panowanie nad emocjami	0 1 2 3 4 5
Radzenie sobie ze stresem	0 1 2 3 4 5
Autoprezentacja	0 1 2 3 4 5
Inne	0 1 2 3 4 5

Zachęcam również do wypełnienia analizy SWOT. Jest to jedno z najpopularniejszych narzędzi w kwestii przeglądania się poszczególnym działaniom lub też własnej osobie i służy analizowaniu rozwoju osobistego. Podczas wypełniania zwróć uwagę, jakie masz mocne strony w zakresie bycia przedsiębiorczym. Wykorzystaj pytania, które znajdują się w środku tabelki, przyglądaj się również swoim słabym stronom.

Analiza SWOT (*Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats*)

mocne strony

Jakie masz zalety?
W czym jesteś naprawdę dobry?
Co w sobie cenisz?
Co potrafisz?
Co wspiera Twoją przedsiębiorczość?
Za co podziwiają Cię inni ludzie?

szanse

Gdzie możesz uzyskać pomoc?
Na kogo możesz liczyć?
Jakie masz możliwości?
Co Ci sprzyja?
Gdzie masz przewagę?
Czego możesz się jeszcze nauczyć,
aby stać się bardziej przedsiębiorczym?

słabe strony

Czego chcesz się jeszcze nauczyć?
Z czego do końca nie jesteś zadowolony?
Co jest Twoją słabą stroną?
Nad czym jeszcze chcesz popracować?

zagrożenia

Co Ci nie sprzyja?
Co może Ci przeszkodzić w byciu przedsiębiorczym?

Kolejne ćwiczenie może Ci pomóc przyjrzeć się sobie z jeszcze innej perspektywy. Przypomnij sobie sytuacje, w których użyłeś kompetencji i umiejętności związanych z przedsiębiorczością, na przykład wyszedłeś z inicjatywą, podjąłeś działanie, konkretną decyzję, z których jesteś dumny. Następnie wypisz swoje mocne strony, które wspierały Cię w przejściu przez taką sytuację, które wzmocniły Cię w tej sytuacji.

Karta pomocnicza 2

Do dzieła.

sytuacja	umiejętności, które wspierały moją przedsiębiorczość
1	
2	
3	
4	
5	
6	